

Kopie
Afgeleverd aan: Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel
Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

Repertoriumnummer
2017/1018
Datum van uitspraak
6 april 2017
Rolnummer
2016/AB/225

Uitgifte

Uitgereikt aan
op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

zevende kamer

Arrest

COVER 01-00000618405-0001-0009-01-01-1

SOCIALE ZEKERHEIDSRECHT WERKNEMERS - ziekteverzekering
tegensprekelijk arrest
definitief
kennisgeving per gerechtsbrief (art. 580, 2°, Ger. W.)

M

vertegenwoordigd door mr.
VANDENPLAS Wilfried, advocaat te 3000 LEUVEN, Dagobertstraat 49,

tegen

LANDSBOND DER CHRISTELIJKE MUTUALITEITEN, met zetel te 1031 BRUSSEL,
Haachtsesteenweg, 579 bus 40, geïntimeerde, vertegenwoordigd door mr. VAN
KERCKHOVEN E. loco mr. VAN HOOFF Johan, advocaat te 3000 LEUVEN, Bondgenotenlaan
100.

*

Na beraad, spreekt het arbeidshof te Brussel het volgend arrest uit:

Gelet op de stukken van de rechtspleging, in het bijzonder op:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op
tegenspraak op 26 januari 2016 door de arbeidsrechtbank te Leuven, 2e kamer (A.R.
14/1220/A),
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 2 maart
2016,
- de neergelegde conclusies,
- de voorgelegde stukken.

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare
terechtzitting van 9 maart 2017, waarna de debatten werden gesloten, het openbaar
ministerie een mondeling advies heeft gegeven, de zaak in beraad werd genomen en voor
uitspraak gesteld op heden.

*

DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING.

1.

Mevrouw M kent een zeer lange ziektegeschiedenis. Zij is in de ziekteverzekering blijkaar erkend vanaf 7 november 1991 als arbeidsongeschikt en als invalide vanaf 7 november 1992. Zij was daarnaast om medische redenen vervroegd op rust gesteld in de openbare sector en genoot een rustpensioen dat, vanuit de overheidsreglementering, cumuleerbaar was met een invaliditeitsuitkering in de ziekte- en invaliditeitsverzekering. In deze verzekering diende het overheidspensioen in mindering gebracht te worden op de ziekte-uitkering.

Mevrouw M was tot 31 december 2012 aangesloten bij Euromut, een ziekenfonds dat deel uitmaakt van de Landsbond van Onafhankelijke Ziekenfondsen. Zij genoot een invaliditeitsuitkering van € 17,16 per dag, hetzij circa € 450 per maand. Deze invaliditeitsuitkering was vastgesteld, rekening houdend met het rustpensioen dat zij genoot van de overheid. Daarnaast genoot zij echter een bijkomende uitkering in de ziekteverzekering voor hulp van derden. Deze beliep ook ongeveer € 450 per maand, zodat mevrouw M ca. € 900 per maand ontving.

2.

Na een onderzoek van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering werd echter, bij beslissing van 26 oktober 2012, een einde gesteld aan de toekenning van deze laatste premie vanaf 1 juli 2012, omdat mevrouw M niet meer aan de vereiste criteria inzake zelfredzaamheid zou beantwoorden. Deze tegemoetkoming werd echter door Euromut verder uitbetaald tot 31 december 2012.

Mevrouw M heeft de beslissing van het Rijksinstituut betwist voor de arbeidsrechtbank. Na deskundig onderzoek heeft de arbeidsrechtbank te Leuven, bij vonnis van 27 juni 2014, de beslissing van 26 oktober 2012 tenietgedaan en voor recht gezegd dat mevrouw M verder aan de voorwaarden voldeed om een uitkering te krijgen voor hulp van derden, zoals voorzien bij artikel 225, § 1, 6° van het Koninklijk Besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de gecoördineerde wetten betreffende de verplichte verzekering geneeskundige verzorging en uitkeringen

2.

Vanaf 1 januari 2013 muteerde mevrouw M naar de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten. Zij ontving vanaf 1 januari 2013 een invaliditeitsuitkering van € 36,59 per maand, hetzij ongeveer € 950 per maand

Bij aangetekend schrijven van 8 juli 2014 stelde de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten vast dat zij te hoge uitkeringen had betaald aan mevrouw M gedurende het jaar 2013, doordat zij geen rekening had gehouden met het rustpensioen dat deze genoot in de openbare sector. Volgens mevrouw M werd deze onverschuldigde betaling

vastgesteld naar aanleiding van een informatie die zij vroeg over de fiscale fiche die zij ontvangen had, die verschillend was van de fiscale fiche ontvangen voor het voorgaande jaar. In de fiche voor het voorgaande jaar was een onderscheid gemaakt tussen de gewone uitkering en de hulp van derden, die niet belastbaar was.

De Landsbond der Christelijke Mutualiteiten vorderde voor het jaar 2013 een bedrag terug van € 6.043,11, dit is het verschil tussen de uitbetaalde uitkeringen en de uitkeringen waarop mevrouw M. aanspraak kon maken na aftrek van het pensioen in de overheidssector. Verder werd het volledig bedrag van de uitkeringen teruggevorderd voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 mei 2014. Het ging om een bedrag van € 4.816,50. Zulks was het gevolg van een wetswijziging, ingevoerd bij programmawet van 28 juni 2013, die de cumulatie van een overheidspensioen met een uitkering in de ziekteverzekering onmogelijk maakte. Ingevolge deze nieuwe wettelijke bepaling (artikel 91 van de wet van 28 juni 2013), moesten de betrokkene een keuze maken tussen de vergoeding in de ziekteverzekering en het genot van een overheidspensioen. Bij wet van 18 december 2015 (art. 76) werd het artikel 91 van de wet van 28 juni 2013 echter tenietgedaan en werd de cumulatie opnieuw mogelijk.

3.

Bij verzoekschrift van 8 augustus 2014 heeft mevrouw M. beroep aangetekend tegen de beslissing van 8 juli 2014 tot terugvordering van het bedrag van € 10.859,61. Bij conclusies stelde de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten een tegenvordering in tot terugbetaling van dit bedrag.

Bij vonnis van 26 januari 2016, ter kennis gebracht bij gerechtsbrief van 2 februari 2016, heeft de arbeidsrechtbank te Leuven de vordering ontvankelijk, doch ongegrond verklaard. De tegenvordering werd gegrond verklaard en mevrouw M. werd veroordeeld tot terugbetaling van de som van € 10.859,61.

Bij verzoekschrift van 2 maart 2016 heeft mevrouw M. hoger beroep aangetekend tegen het vonnis van de arbeidsrechtbank.

DE ONTVANKELIJKHEID.

Het hoger beroep is ingesteld in overeenstemming met de wettelijke vormvereisten. Het is eveneens ingesteld binnen de maand na de kennisgeving van het vonnis. Het beroep is ontvankelijk.

BEOORDELING.

1.

Mevrouw M. betwist het bestreden vonnis in zoverre het de terugvordering niet afwijst in toepassing van artikel 17, 2° lid van de wet van 11 april 1995 tot instelling van het

Handvest van Sociaal Verzekerde, nu de onverschuldigde betaling het gevolg was van een fout of vergissing begaan door de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten. De eerste rechter heeft, aldus mevrouw M^e , ten onrechte toepassing gemaakt van artikel 17, 3^e lid van de wet van 11 april 1995 door aan te nemen dat zij wist of moest weten dat zij een te hoge uitkering genoot.

Mevrouw M^e verwijst daarbij naar het feit dat zij, na haar mutatie naar de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten, nagenoeg dezelfde uitkering ontving dan deze die haar betaald werd door Euromut. Zij ging er vanuit dat, ingevolge het hoger beroep dat ze ingesteld had tegen de beslissing waarbij de verhoogde tegemoetkoming voor hulp van derden werd afgeschaft, zij verder tijdens de procedure deze hulp bleef ontvangen. Euromut was immers na de beslissing van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering ook verder gegaan met de betaling van deze vergoeding.

Zij illustreert haar goede trouw door te verwijzen naar het contact dat haar schoonzoon zelf gelegd heeft met de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten naar aanleiding van de fiscale fiche die zij ontving. De schoonzoon had daarbij gemerkt dat de fiscale fiche de tegemoetkoming voor hulp van derden, die fiscaal niet belast werd, niet meer apart vermeldde maar enkel een totaal bedrag aan uitkeringen. Het is ook maar ingevolge deze contactname dat de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten ontdekt heeft dat zij in feite teveel betaalde, door geen rekening te houden met het pensioen in de openbare sector.

Zij betwist ook de terugvordering van de integrale invaliditeitsuitkeringen vanaf 1 januari 2014, als gevolg van de wetswijziging van 28 juni 2013. Het was de taak van de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten om rekening te houden met deze wetswijziging, haar te informeren en de uitbetaling van de invaliditeitsuitkeringen stop te zetten.

2.

De Landsbond der Christelijke Mutualiteiten is van oordeel dat de eerste rechter terecht toepassing gemaakt heeft van artikel 17, al. 3 van de wet van 11 april 1995. Volgens de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten moest mevrouw M^e weten dat zij een te hoge uitkering ontving. Zij had immers de beslissing ontvangen van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, waarbij de tussenkomst voor hulp van derden voor een bedrag van circa € 450 ingetrokken werd, zodanig dat haar recht op uitkeringen met dit bedrag verminderd werd. De Landsbond der Christelijke Mutualiteiten wijst er ook op dat bij de maandelijkse stortingen steeds de vermelding stond dat het ging om een ziekteuitkeringen en geen melding gemaakt werd van de tegemoetkoming voor hulp van derden.

Voor wat betreft de uitkeringen, betaald na 1 januari 2014 vindt volgens de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten het Handvest van de Sociaal Verzekerde geen toepassing, nu het verval van het recht op uitkeringen het gevolg was van een wetswijziging en niet van een vergissing die zij gemaakt zou hebben.

Ingevolge de wet van 18 december 2015, waarbij artikel 91 van de programmawet van 28 juni 2013 opnieuw gewijzigd werd in de zin dat het overheidspensioen opnieuw mocht gecumuleerd worden met een ziekte-uitkering, beperkt de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten in graad van hoger beroep de terugvordering voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 mei 2014 tot een bedrag van € 2.477,80 te weten het verschil tussen de uitbetaalde volledige invaliditeitsuitkering en het bedrag waarop mevrouw M. recht had na aftrek van het overheidspensioen dat zij genoot.

3.

Vermits de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten voor het hof voor de periode van 1 januari 2014 tot 31 mei 2014 zijn terugvordering beperkt tot het verschil tussen de betaalde uitkeringen en het recht op uitkeringen na aftrek van het genot van het overheidspensioen, dient niet verder ingegaan te worden op de argumentatie van de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten dat het Handvest van de sociaal verzekerde niet kan toegepast worden op de onverschuldigde betaling voor deze periode omdat deze steunt op een wetswijziging.

4.

Overeenkomstig 17 van de wet van 11 april 1995 houdende het Handvest van de Sociaal Verzekerde dient de instelling van sociale zekerheid, wanneer hij vaststelt dat een beslissing aangetast is door een juridische of materiële vergissing, op eigen initiatief een nieuwe beslissing te nemen. Deze beslissing heeft in principe uitwerking op de datum waarop de verbeterde beslissing had moeten ingaan.

Indien de vergissing echter te wijten is aan de instelling van sociale zekerheid heeft de nieuwe beslissing slechts uitwerking op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan, althans in zoverre het recht op de prestatie kleiner is dan het aanvankelijk toegekende recht. Dit laatste houdt in dat onverschuldigde betalingen, die te wijten zijn aan een vergissing van de verzekeringsinstelling, in de regel niet kunnen teruggevorderd worden.

Deze laatste regeling wordt echter niet toegepast wanneer de sociaal verzekerde weet of moest weten, in de zin van het Koninklijk Besluit van 31 mei 1933 betreffende de verklaringen af te leggen in verband met subsidies, vergoedingen en toelagen, dat hij geen recht heeft of meer heeft op het gehele bedrag van een prestaties.

Overeenkomstig artikel 1 van het Koninklijk Besluit van 31 mei 1933 betreffende de verklaringen af te leggen in verband met subsidies, vergoedingen en toelagen moet elke verklaring, afgelegd in verband met een aanvraag tot het bekomen of behouden van een subsidie, vergoeding of toelage, die geheel of gedeeltelijk ten laste van de Staat, een andere publiekrechtelijke rechtspersoon, van de Europese Gemeenschap of een andere internationale instelling is, of geheel of gedeeltelijk bestaat uit openbare gelden, oprecht en volledig zijn. Hij die weet of moest weten dat hij geen recht meer heeft op het gehele

bedrag van een subsidie, vergoeding of toelage, bedoeld in het eerste lid, is verplicht dit te verklaren.

5.

De Landsbond der Christelijke Mutualiteiten betwist in feite niet dat de onverschuldigde betaling terug gaat op een vergissing van harentwege, doordat zij bij de bepaling van het recht op uitkeringen van mevrouw M. op 1 januari 2013, datum van de mutatie, geen rekening hield met het feit dat deze een overheidspensioen genoot. De Landsbond der Christelijke Mutualiteiten kon daarvan niet onwetend zijn vermits, in het kader van een mutatie, de verzekeringsinstelling waarbij mevrouw M. oorspronkelijk aangesloten was alle gegevens uit het dossier van de verzekerde diende over te maken aan de nieuwe verzekeringsinstelling (toepassing van artikel 254, 262 en 264 van het Koninklijk Besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de gecoördineerde wetten van 14 juli 1994 op de verplichte verzekering geneeskundige verzorging en uitkeringen)

6.

Er blijft dus enkel te onderzoeken, zoals de eerste rechter deed of toepassing dient gemaakt te worden van art. 17, al. 3 van de wet van 11 april 1995.

Zoals vermeld verwijst dit artikel 17, al. 3 naar het Koninklijk Besluit van 31 mei 1933 betreffende de verklaringen af te leggen in verband met subsidies, vergoedingen en toelagen

De inbreuken op het Koninklijk Besluit van 31 mei 1933 maken een misdrijf uit en kunnen strafrechtelijk vervolgd worden. Daaruit volgt dat noodzakelijk een restrictieve toepassing moet gemaakt worden van artikel 17 al. 3. Bij de toepassing van dit artikel, stelt de rechter een handeling of nalatigheid vast die onder een strafrechtelijke kwalificatie valt.

Mevrouw M. toont aan dat na de beslissing van het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering om een einde te stellen aan de tegemoetkoming voor hulp van derden, haar vroegere verzekeringsinstelling (Euromut) verder deze tegemoetkoming is blijven betalen tot 31 december 2012. Mevrouw M., die geen enkele juridische vorming had, kon die doorbetaling zo begrijpen dat door het feit zij beroep had aangetekend tegen de beslissing van het Rijksinstituut, de tegemoetkoming voor hulp van derden verder zou betaald worden.

Verder is het ook voor een "leek" in de materie van de ziekteverzekering ook niet noodzakelijk evident dat de uitkeringen die door de verschillende landsbonden betaald worden noodzakelijk dezelfde zijn. Mutualiteiten kennen immers, bijvoorbeeld op het vlak van de geneeskundige zorgen, wel verschillende voordelen toe.

De situatie zou eventueel anders geweest zijn indien de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten zou aangetoond hebben dat zij, bij de eerste uitkering die uitbetaald werd na

de mutatie, een duidelijk schrijven zou gericht hebben aan mevrouw M. , waarin zij uitlegde hoe de uitkeringen werd berekend. De Landsbond der Christelijke Mutualiteiten heeft geen dergelijk document kunnen voorleggen, alhoewel het door het hof daar toe in de gelegenheid werd gesteld.

Van mevrouw M. mag niet verwacht worden, zoals de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten voorhoudt, dat zij de omschrijving die gevoegd wordt bij de betaling aandachtig zou analyseren en daaruit zou afleiden dat de Landsbond haar ten onrechte een volledige ziekte-uitkering toekende.

7.

Het hof besluit dan ook dat het niet aangetoond is dat mevrouw M. wist of moest weten dat zij een onverschuldigde betaling ontving. Bijgevolg is artikel 17, al. 2 van de wet van 11 april 1995 houdende het Handvest van de Sociaal Verzekerde van toepassing.

De oorspronkelijke hoofdvordering is dan ook gegrond, terwijl de oorspronkelijke tegenvordering, zoals ze voor het hof herleid werd, ongegrond is.

OM DEZE REDENEN HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Gelet op het eensluidend mondeling advies van mevrouw N. Van den Brande, waarnemend advocaat-generaal, waarop repliek van beide partijen,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en gegrond. Hervormt het bestreden vonnis en opnieuw wijzend,

Verklaart de oorspronkelijke vordering van mevrouw M. ontvankelijk en gegrond. Vernietigt de beslissing van de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten van 8 juli 2014. Wijst de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten af van de tegenvordering die zij instelde voor de eerste rechter.

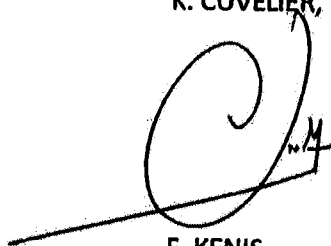
Veroordeelt, in overeenstemming met artikel 1017 al. 2 van het Gerechtelijk Wetboek, de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten tot de kosten van het hoger beroep, begroot in hoofde van mevrouw M. op 349,8 euro rechtsplegingsvergoeding.

Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel,
samengesteld uit:

F. KENIS,
J. BOULOGNE,
H. ENGELN,
bijgestaan door :
K. CUVELIER,

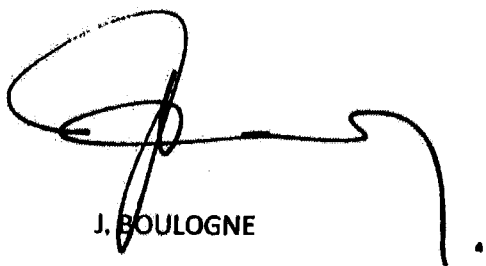
raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-bediende,
griffier.

F. KENIS

K. CUVELIER

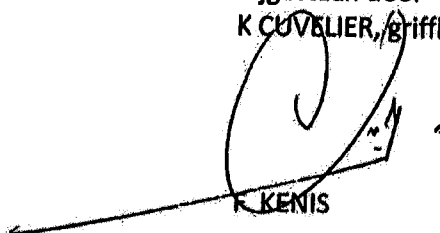
J. BOULOGNE

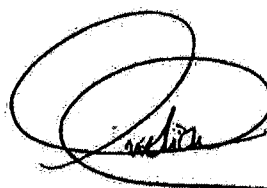
H. ENGELN

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 6 april 2017 door:

F. KENIS, raadsheer,
bijgestaan door
K. CUVELIER, griffier.

F. KENIS

K. CUVELIER

